b X	Time: 3 Hrs Marks 100					
Note:						
•0	All Questions are compulsory.					
Figures to the right indicate full marks allotted to the questions.						
V	Working Notes wherever necessary should form a part of your answer.					
5.	Calculate figures up to the two decimal points wherever required.					
/ 0.1 N						
QI a)	Select the most appropriate option and rewrite the full sentence					
25	(Any Ten) (10Marks)					
% <u>1</u>)	Royalty on production is (a) Fixed cost					
2	(b)Semi-Variable cost					
,	(c) variable cost					
2	(d) Semi-Fixed cost					
8	(a) Star I Med 350					
(2)	= Direct Material+ Direct labour+ Direct expenses.					
7,5,	(a) Prime cost					
	(b) administration cost					
a a	(c) selling cost					
, A	(d)Overhead S S S S S S S S S S S S S S S S S S S					
3)	At new order for material is placed.					
<	(a) Maximum level					
	(b) Minimum level (c) danger level					
200	(d) Reorder level					
500	(d) Redider level					
4)	is the maximum of stock which can be held in stock at any					
, ,	time during the year.					
	(a) maximum level					
	(b) minimum level					
.07)	(c) reorder level					
8	(c) reorder level (d) danger level Labour Turnover is (a) Productivity of Labour (b) Efficiency of the Labour					
<i>y</i>						
5)	Labour Turnover is					
80	(a) Productivity of Labour (b) Efficiency of the Labour					
2	(c) Change in Labour Force					
J.,	(d)Total Cost of the Labour.					
	(dy rotal cost of the Edboard					
6)	Bonus under Halsey plan is paid at					
78°,	(a) 50% of time saved					
L. D.	(b) 75% of time saved					
$\mathcal{O}'$	(c) 80% of time saved					
Y	(d) 90% of time saved					
£.						
(A)	(c) 80% of time saved (d) 90% of time saved Tea & Lunch break is (a) Overtime (b) Normal idle time (c) Abnormal idle time					
O _A	(a) Overtime (b) Normal idla time					
	(b) Normal idle time (c) Abnormal idle time					
, E	(d) Standard time					
V.)	(a) Standard time					

Page **1** of **12**

8)	When the amount of overhead absorbed is less than the amount of overhead incurred, it is called
201	(a) under absorption of overhead
3	(b) over absorption of overhead
_/	(c) proper absorption of overhead
	(d)lower absorption of overhead
9	
9)	Indirect Cost
<i>'</i> O'	(a) Can Be traced to a particular cost object
	(b) Cannot Be traced to a particular cost object
20	(c) Are not important
200	(d) Are always variable cost.
3	
(10)	The process of charging the traceable overheads to cost centre is called as
/	Strands de alla Strands Strand
0	(a) overheads allocation
15°	(b) overheads charging
180	(c) overheads allotment
(X)	(d) overheads apportionment
11)	Costs which are incurred on the basis of time and are charged to the period
,	in which they are incurred are called as
	(a) Fixed Costs
	(b) Variable Costs
20	(c) Normal Cost
5	(d) Abnormal Cost
4	
12)	Selling & Distribution Overheads does not include
	(a) Director's Fees
	(b) Carriage on Sales
2,	(c) Rent of Warehouse
	(d)Advertisement
1 (b) S	tate whether the Following Statements are True or False (Any 10).
200	(10 Marks)

- Office rent is Prime cost
- 2. Administration Cost is not included in cost of Work in Progress.
- Variable cost is the cost which does not vary with the changes in the volume of activity in the short run
- 4. Re-order level is calculated as Maximum level Minimum level
- Under the weighted average method, a new issue price is determined after each purchase
- 6. Materials are issued from one process to another, on the basis of Goods Received Note
- 7. Reconciliation of Cost and Financial Accounts is necessary in case of non integrated system of accounts.
- 8. Profit on sale of investment is considered in cost accounts
- 9. Transit Insurance relates to Value of Goods in Transit
- 10. Preliminary expenses written off appears only in financial accounts.
- 11.In Halsey Plan, Time wages are guaranteed.
- 12. Idle time arises when workers are paid on piece basis.

Q2. a) The following information is available from the books of MK Ltd. for the year 2020 and 2021. (10 Marks

Particulars	2020	2021
Stock Turnover Ratio	4 Times	?
Opening Stock Rs.	40,000	30,000
Closing Stock Rs.	80,000	50,000
Purchases Rs.	?	3,40,000

From the above information find out

- 1. Purchases and Cost of Goods sold for the year 2020.
- 2. Stock Turnover Ratio and Cost of Goods sold for the year 2021.
- Q2. b) Vosco Ltd. has collected the following data for one of its material X which is as follows: (10 Marks)

Annual demand 48,000 units. Cost per item Rs. 20.

Interest of the locked-up capital 3%, pilferage while holding inventory 2%, other holding cost 5%,

Order processing cost Rs. 120 for each order

- 1. What should be the EOO?
- 2. Calculate the Number of orders to be placed in a year.
- 3. Calculate the Total Annual Ordering Cost
- 4. Calculate the Total Annual Carrying Cost
- 5. Calculate the Total annual Material Cost

Or

Q2) Trading and Profit and Loss Accounts of X Ltd. for the year ended 31st March 2021.

JI March 2021.	2		(ZV IIIai K
Particulars 🔾	Rs.	Particulars Particulars	Rs.
To Materials Consumed	3,50,000	By Sales (12,500 units)	18,75,000
To Direct Wages	2,25,000	x Ey	6, 0
To Factory Overheads	3,00,000		
To Gross Profit c/d	10,00,000		350
	18,75,000		18,75,000
To Office Rent	75,000	By Gross Profit b/d	10,00,000
To General Expenses	75,000	By Dividend Received	13,500
To Management expenses	62,500	By Interest on	6,500
Son Bon Bon Bon Bon Bon Bon Bon Bon Bon B		Investment	
To Advertisement	1,25,000		5
To Salesmen Commission	1,50,000		A CA
To Goodwill w/off	22,500	5 5 2	( )
To Interest on Loan	14,500	29	No.
To Net Profit c/d	4,95,500		250 6
(C)	10,20,000		10,20,000

For the year ending 31" March 2022 following estimates have been made:

- 1. Production and sales units will be doubled.
- 2. Direct material cost per unit will rise by 20%.

- 3. Direct wages per unit will increase by 40%.
- 4. Of the factory overheads Rs 1,50,000 are Fixed and would remain same. And variable Overhead Per unit would also remain same as in 2020-21
- 5. Total office and administrative overheads would be Rs. 2,80,000
- 6. Selling and Distribution overheads per unit will remain same.
- 7. Selling price per unit would rise by 10%.

You are required to prepare:

- 1) Cost Sheet for the year ended 31st March 2021 showing cost per unit and total cost and
- Estimated cost sheet for the year ending 31st March 2022 showing cost per unit and total cost.

Q.3 The company has Three production departments X, Y and Z and Two service departments S-1 and S-2. (20 Marks)

The following estimates of expenses are available.

The following estimates of expenses are available:	
Particulars:	Rs.
Staff Canteen Expenses	5,40,000
Insurance on Machinery	7,68,000
Insurance on Buildings	7,04,000
Staff Welfare Expenses	10,80,000
Power (S) S) S)	5,28,000
Rent and Rates	2,56,000
Depreciation on Machinery	7,20,000
Building Repairs	1,65,000
General expenses(proportionate to direct Wages)	5,00,000

Other technical details about departments are as under:

Particulars	X	Ý	Ž	S-1	S-2
Floor Space ('000 sq. ft.)	10	20	30	10	10
Number of Workers	10 🛇	15 🔨	15	5	5
H.P. of Machine	30	20	25	15	10
Cost of Machine (Rs. in Lakhs)	5	2	16	1	291
Direct Wages (Rs In '000)	20	25	25	15	15

Show Primary Distribution of Overhead Expenses.

OR

Q.3 (a) A worker produced 200 units in a week's time.

(10 Marks)

Working Hours in a week are 45

The guaranteed weekly wage payment is Rs.81.

The expected time to produce one unit is 18 minutes

What will be the earnings of that worker under Halsey (50% sharing) premium plan and Rowan bonus schemes?

Q.3 (b) A machine costs Rs.12,00,000 and is deemed to have a scrap value of 10% at the end of its effective life (12 years). (10 Marks) Ordinarily the machine is expected to run for 1,800 hours per year, but it is estimated that 200 hours of the time will be lost for normal repairs and maintenance. Other details in respect of machine shop are as under:

and indirectioning of the december in year and in the street and	4
Details Details	Rs.
Annual wages, bonus, and provident fund contribution of	1,60,000
operators for the Shop	
Rent of shop per year	1,20,000
General lighting of the shop per month	6,000
Insurance premium for one machine per annum	28,000
Shop Supervisor's monthly remuneration	15,000
Cost of repairs and maintenance per machine	24,000
Power consumption of one machine per hour 10units @ Rs. 5 per u	nit

There are Two identical machines in the shop.

Compute the machine hour rate from the above details.

Q.4 (a) The Net Profit of Satish Limited for the year ended 31st March 2022 as per financial Records was Rs 5,00,000. (10 marks)
 A scrutiny of the figures of the financial accounts and the cost accounts revealed the following facts.

Sr. No	Particulars S S	Rs
1	Administrative overheads under recovered in cost accounts	14,000
2	Over recovery of depreciation in financial accounts	30,000
3	Loss due to fire as per financial accounts	20,000
4	Abnormal wages charged in financial accounts	1,00,000
5	Income Tax provision as per financial records	2,00,000
6	Loss due to depreciation in stock values charged in financial records	40,000
7 8	Factory overheads over recovered in cost accounts	30,000
8	Interest on Investment credited in financial account	20,000
9	Bank interest credited to financial accounts	5,000

Prepare a Reconciliation statement and find out the profit or loss as per cost records.

Q.4(b) from the following particulars, prepare stock record by FIFO Method
(10 Marks)

V.)			
Date	Transaction	Units	Rate Rs
4-1-2014	Purchase	40	30
17-1-2014	Purchase	60	28
20-1-2014	Sale	50	35

		~ \ \ \ \ \ \ \	
22-1-2014	Purchase	80	29
25-1-2014	Sale	80	33
28-1-2014	Sale	20	34
30-1-2014	Purchase	100	26
31-1-2014	Sale	90	35
~~-~~ 1			

The stock on hand on 1st January 2014 was 50 units @ Rs. 25 each.

OR

Q.4 Calculate the earnings of Workers A, B and C for the particular month.

Also Calculate Labour Cost of Worker A, B, C and allocate the labour cost to each Job

(20 marks)

	Cto casilises		(-5	
Sr. No	Particulars Particulars	A.	B	C
\d_1'	Basic Wages (Rs.)	200	300	400
<u></u> 2	Dearness Allowance	50%	50%	50%
	ution to provident fund Of the Employer as well a ee (8% of Basic and D.A.)	s that o	f the	3
	ution to ESI Of the Employer as well as that of the	e employ	yee (2%	of
Basic ar				
	ee workers were employed on jobs X, Y, and Z in	the follo	wing	200
proport	ions	9	1,1	20,
30		)	9	3
Sr. No	Particulars	Job X	Job Y	Job Z
	Worker A S S	20%	30%	50%
2	Worker B	40%	20%	40%
3	Worker C	60%	10%	30%

Q5 A. Distinguish between Financial Accounting and Cost Accounting? (10 Marks)

Q5 B. State the features of Halsey and Rowan method of payment of remuneration?
(10 Marks)

Q5 Write Short Notes (Any Four out of Six)

(20 Marks)

- 1) Causes of Labour Turnover
- 2) Material Turnover Ratio
- 3) Gantt Task Bonus Plan
- 4) Direct Cost
- 5) Selling and Distribution Overhead
- 6) Allocation Of Overhead and Apportionment of Overhead

****

	वेळ: ०३	तास 🔊 र्ज र्ज	्रगुण १००
टीप:	By the time the time		37 3
R	सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.	, Sp. May Sp.	75
1/2	उजवीकडील आकडे प्रश्नांना दिलेले पूर्ण गुण	दर्शवतात.	
3, •	उत्तरासाठीचे टाचण आवश्कय असेल तेथे उ	तराचा भाग मानला जाईल.	9, 10,
•	जेथे आवश्यक असेल तेथे दोन दशांश बिंदूंपय		
•	े मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानवी. े		
orbo,		15° 15° 15° 15° 15° 15° 15° 15° 15° 15°	38x 397
प्र ०१	अ) सर्वात योग्य पर्याय निवडून पूर्ण वाक्य पु	हा लिहा (कोणतेही दहा)	्र (१० गुण
॰१) उ	उत्पादनावरील स्वामित्व हे असेल.		
	्र(अ) स्थिर परिव्यय		D S
6	(ब) अर्ध-अस्थिर परिव्यय		ST ST
15/1	(क) अस्थिर परिव्यय		201
6	(ड) अर्ध-स्थिर परिव्यय		
(۶۰	= प्रत्यक्ष सामुग्री + प्रत्यक्ष श्रम + प्रत्य	अखर्च.	183°, "V.
. 5	् (अ) प्रधान परिव्यय		(5) (6)
	(ब) प्रशासन् परिव्यय		
Š	(क) विक्री परिव्यय		
	(ड) उपरिपरिव्यय		S S
o3) _	मध्ये सामग्रीसाठी नवीन आदेश (ऑ	डर) दिला जात.	
20,	(अ) कमाल पातळी		
12	(ब) किमान पातळी		
	(क) धोक्याची पातळी	A SP SP S	
۵۷۱ /	(ड) पुनः आदेश पातळी हा नाम्बीना पालगाना आहे जो ता	भिरात कधीही मालसाठा मध्ये ठेवता ये	a 6 6
٥٧) ﴿	हा जास्ताचा मारासाठा आह जा वर्ष (अ) कमाल पातळी	मिरात कथाहा मारासाठा मध्य ठवता य	al.
10	(ब) किमान पातळी	The State of the S	200
30			391
	(ड) धोक्याची पातळी		6 P
Q	(क) पुनः आदश पातळा (ड) धोक्याची पातळी	ALL CELLIS THE VENT STATES	28
०५) क			STATE OF STATE OF STATE
S. S.	(अ) श्रम उत्पादकता		75, P
	(ब) श्रमाची कार्यक्षमता	Lieber Christer Christian Christian	
C	(क) कामगार दलात बदल		198° N. T.
79	(ड) श्रमाची एकूण परिव्यय		
	89, O. S. S. S.	The state of the s	A LIGHT
०६) हे	हॅल्सी प्लॅन अंतर्गत बोनस <u></u> नुसार दिला र	del ,	
	(अ) ५० % वेळेची बचत	A D VID B	
9	(ब) ७५% वेळेची बचत		33
200	(क) ८० % वेळेची बचत		Dr 20th
3	(ड) ९०% वेळेची बचत	82, 84, 84,	
`			$\sim$

Paper / Subject Code: 23107 / Financial Accounting and Auditing VIII - Cost Accounting

०७) चहा आणि जेवणाचा मध्यांतर आहे	
्र (अ) जादा वेळ	
(ब) सामान्य निष्क्रिय वेळ	250
(क) असामान्य निष्क्रिय वेळ	
्ड) मानक वेळ 🔑 🔑 🔊 🔊 💮	5
	,
०८) जेव्हा उपरिपरिव्यय शोषून घेतलेली रक्कम खर्च केलेल्या उपरिपरिव्ययच्या रकमेपेक्षा कमी असत्	ते ्
तेव्हा त्याला म्हणतात.	29
(अ) उपरिपरिव्ययचे अंतर्गत शोषण	200
(ब) उपरिपरिव्ययचे जास्त शोषण	, b
(क) उपरिपरिव्ययचे योग्य शोषण	200
(ड) उपरिपरिव्ययचे कमी शोषण	
	V.
०९) अप्रत्यक्ष परिव्यय हें	Nov E
(अ) एखाद्या विशिष्ट किंमतीच्या वस्तूवर शोधले जाऊ शकते	
(ब) एखाद्या विशिष्ट किमतीच्या वस्तूचा शोधले जाऊ शकत नाही	96
(क) महत्त्वाचे नाहीत	
(ड) नेहमी अस्थिर परिव्यय असतात.	£),
१०) परिव्यय केंद्रावर शोधण्यायोग्य उपरिपरिव्यय करण्याच्या प्रक्रियेला म्हणतात	
(अ) उपरिपरिव्यय वाटप ((ब) उपरिपरिव्यय आकारण्यायोग्य	200
((ब) उपरिपरिव्यय विभागणी (क) उपरिपरिव्यय विभागणी	337
(ङ) उपरिपरिव्यय वाटणी	
(७) उपारपारव्य पाटना	, 120,
११) आधारावर जे परिव्यय केले जातात आणि ते ज्या कालावधीत परिव्यय केले जातात त्या कालावधीस	ııdı 🔊
आकारले जातात त्यांना असे म्हणतात.	29
(अ) स्थिर परिव्यय	SKO,
(ब) अस्थिर परिव्यय	y sof
(क) सामान्य परिव्यय	
(ड) असामान्य परिव्यय	35
	Eg.
१२) विक्री आणि वितरण उपरिपरिव्यय मध्ये समाविष्ट नाही.	3, 3
्र (अ) संचालक शुल्क	ST
(ब) विक्रीवर वाहतूक खर्च	9
ं (क) गोदामाचे भाडें 🔊 🔊 🔊 🔊 🔊	, Kin
(ड) जाहिरात के कि कि	
	Y Ch
प्र ०१ (ब) खालील विधाने सत्य आहेत की असत्य आहेत ते सांगा (कोणतेही १०)	(१० गुण)
०१) कार्यलयीन भाडे प्रधान परिव्यय आहे	200
०२) प्रशासकीय परिव्यय प्रगतीपथावर असलेल्या कामाच्या परिव्यय मध्ये समाविष्ट केले जात न	ाही.
०३) अस्थिर परिव्यय ही परिव्यय आहे जी अल्पावधीत क्रियाच्या प्रमाणात बदलत नाही	3
०४) पुनः आदेश पातळी ही कमाल पातळी वजा किमान पातळी म्हणून मोजली जाते	
०५) सरासरी पद्धतीनुसार, प्रत्येक खरेदीनंतर नवीन जारी (इश्शु) किंमत निर्धारित केली जाते	
०६) वस्तू प्राप्त झालेल्या टाचणच्या आधारे एका प्रक्रियेतून दुसऱ्या प्रक्रियेत सामुग्री दिले जाते	

- ०७) खात्यांच्या अएकात्मिक प्रणाली बाबतीत परिव्यय आणि आर्थिक खात्यांचा समायोजन आवश्यक आहे
- ०८) गुंतवणुकीच्या विक्रीवरील नफा हा परिव्यय खात्यांमध्ये विचारात घेतला जातो
- ०९) परिवहन विमा हा परिवहन मधील वस्तूंच्या मूल्याशी संबंधित आहे
- १०) निर्लेखन केलेले प्राथमिक खर्च केवळ आर्थिक खात्यांमध्ये दिसून येतात.
- ११) हलसे योजनेत, वेळेची मजुरीची हमी दिली जाते.
- १२) जेव्हा कामगारांना तुकड्यांनुसार वेतन दिले जाते तेव्हा निष्क्रिय वेळ उद्भवतो.

प्र.०२ अ) पुढील माहिती एमके लिमिटेडच्या २०२० आणि २०२१ च्या पुस्तकांमधून उपलब्ध आहे. (१० गुण

तपशील	२०२० 🙈	२०२१
मालसाठा उलाढाल अनुपात	०४ वैळा	?
सुरवातीचा मालसाठा (रू.)	80,000	30,000
शेवटचा मालसाठा (रू.)	0,000	40,000
खरेदी(रू.)	N B	3,80,000

वरील माहितीवरून गणना करा.

- ०१) २०२० वर्षासाठी विकलेल्या वस्तूंची खरेदी आणि विकलेल्या वस्तूचा परिव्यय.
- ०२) मालसाठा उलाढालीचे अनुपात आणि वर्ष २०२१ साठी विकलेल्या वस्त्रचा परिव्यय.

प्र. ०२ ब) व्होस्को लिमिटेडने त्याच्या सामग्री एक्स साठी खालील माहिती गोळा केली आहे जी खालीलप्रमाणे आहे:

(१० गुण)

वार्षिक मागणी ४८,००० नग. प्रति नगची परिव्यय ₹ २० आहे.

संरूद्ध भांडवलवरील व्याज ०३ %, मालसाठा धारण करताना चोरी ०२ %, इतर धारण परिव्यय ०५ % आदेश (ऑर्डर) प्रक्रियेसाठी प्रत्येक आदेश (ऑर्डर) साठी ₹ १२० परिव्यय येतो

- ०१) लाभदायक आदेश गणसंख्या (ईओक्यू) काय असेल?
- ०२) एका वर्षात दिलेल्या आदेशची (ऑर्डरची) संख्या मोजा?
- ०३) एकूण वार्षिक आदेश (ऑर्डिरिंग) परिव्ययची गणना करा
- ०४) एकूण वार्षिक मत साठवणूक परिव्ययची गणना करा
- ०५) एकूण वार्षिक सामग्री परिव्ययची गणना करा

किंवा

प्र. 0२) ३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षासाठी एक्स लिमिटेडचे व्यापार खाते आणि नफा / तोटा खाते खालील प्रमाणे **(२० गुण**

तपशील 💍	5 7 5	तपशील ्	₹
उपभोगलेल्या सामग्रीसाठी	३,५०,०००	विक्री (१२,५०० नग)	१८,७५,०००
प्रत्यक्ष मजुरी	२,२५,०००		(5)
कारखाना उपरिपरिव्यय	3,00,000		
ढोबळ नफा (पुढे नेला)	१०,००,०००	5, 5, 3	
	१८,७५,०००		१८,७५,०००
कार्यालय भाडे	64,000	ढोबळ नफा (पुढे आणला)	80,00,000
सामान्य खर्च	७५,०००	लाभांश प्राप्त	१३,५००
व्यवस्थापन खर्च	६२,५००	गुंतवणुकीवरील व्याज	६,५००
जाहिरात	१,२५,०००	S. B. Chi	
विक्रेता सूट	8,40,000	8h, 8h, 8eh,	

नावलौकिक निर्लेखन	२२,५००	TO	9	
कर्जावरील व्याज	१४,५००	35		
निव्वळ नफा (पुढे नेला)	४,९५,०००		39	
	१०,२०,०००	y 3		१०,२०,०००

- ३१ मार्च २०२२ रोजी संपणाऱ्या आर्थिक वर्षासाठी खालील अंदाज लावले गेले आहेत:
  - ०१) उत्पादन आणि विक्री नग दुप्पट केले जातील.
  - ०२) प्रति नग प्रत्यक्ष सामग्रीची परिव्यय २० % वाढेल.
  - ०३) प्रति नग प्रत्यक्ष मजुरी ४० % वाढेल.
  - ०४)कारखाना उपरिपरिव्यय पैकी रु १,५०,००० स्थिर आहेत आणि तसेच राहतील. आणि अस्थिर उपरिपरिव्यय प्रति नग २०२०-२१ मध्ये सारखेच असतील.
  - ०५)एकुण कार्यालय आणि प्रशासकीय उपरिपरिव्यय रु. २,८०,०००
  - ०६)प्रति नग विक्री आणि वितरण उपरिपरिव्यय समान राहतील.
  - ०७)प्रति नग विक्री किंमत १० % वाढेल.

तयार करा:

- ०१) ३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षासाठी परिव्यय पत्रकात प्रति नग परिव्यय आणि एकूण परिव्यय दाखवा आणि
- ०२) ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षासाठी अंदाजित परिव्यय पत्रकात प्रति नग परिव्यय आणि एकूण परिव्यय दाखवा.

प्र.03) प्रमंडळा मध्ये तीन उत्पादन विभाग एक्स, वाय आणि झेड आणि दोन सेवा विभाग एस -१ आणि एस -२ आहेत. खर्चाची अंदाजित माहिती पुढील प्रमाणे आहे. (२० गुण)

तपशील के कि	₹ 3
कर्मचारी कॅन्टीन खर्च	4,80,000
यंत्रावरील विमा	७,६८,०००
इमारतींवरील विमा	७,०४,०००
कर्मचारी कल्याण खर्च	१०,८०,०००
वीज 🔊 🔑 🕉	५,२८,०००
भाडे आणि दर 🛇 🔎 🔑	२,५६,०००
यंत्रावरील घसारा	७,२०,०००
इमारत दुरुस्ती	१,६५,०००
सामान्य खर्च (प्रत्यक्ष मजुरीच्या प्रमाणात)	4,00,000

विभागांचे इतर तांत्रिक तपशील खालीलप्रमाणे आहेत:

विशासि वृत्तर सामिन सम्भारा द्वारास्त्रभाग भावत.								
तपशील 💎 💸	एक्स वाय		झेड	एस-१	एस -२			
मजल्यावरील जागा ('०००' चौ. फूट.)	१०	30	30	१०	१०			
कामगारांची संख्या	१०	ેશ્પ	े १५	\\ \(\(\) \(\)	8 4 h			
यंत्रं हौर्स पॉवर 🔑 🚕	₹ 30 g	े २०	१ २५	२ १५ %	१० ॐ			
यंत्राची किंमत (लाखांमध्ये रु.)	40	2 %	90	30	300			
प्रत्यक्ष मजुर ('०००' मध्ये रु.)	30	29	34	१५	१५			

उपरिपरिव्यय खर्चाचे प्राथमिक वितरण दर्शवा.

किंवा

प्र. 03) (अ) एका कामगाराने एका आठवड्याच्या कालावधीत २०० नगाचे उत्पादन केले आठवड्यातील कामाचे तास ४५ आहेत हमी साप्ताहिक वेतन देयक रु.८१ आहे. एक नग तयार करण्यासाठी अपेक्षित वेळ १८ मिनिटे आहे हलसें (५० % शेअरिंग) प्रीमियम प्लॅन आणि रोवन बोनस स्कीम अंतर्गत त्या कामगाराची कमाई किती असेल ?

प्र. 03) (ब) एका यंत्रची किंमत रु. १२,००,००० आहे आणि त्याचे अनुमानित आयुष्य (१२ वर्षे) संपल्यावर (१० गुण त्याचे अवशिष्ट मूल्य १० % आहे असे मानले जाते. साधारणपणे यंत्र प्रति वर्ष १,८०० तास चालणे अपेक्षित आहे, परंतु साधारण दुरुस्ती आणि देखभालीसाठी २०० तासांचा वेळ वाया जाईल असा अंदाज आहे. यंत्रच्या संदर्भात इतर तपशील खालीलप्रमाणे आहेत:

तपशील ही ही	₹. ₹.
दुकानासाठी यंत्रचालकाचे वार्षिक मजुरी, बोनस आणि भविष्य निर्वाह निधीचे योगदान	१,६०,०००
दरवर्षी दुकानांचे भाडे	१,२०,०००
दरमहा दुकानाची सामान्य वीज	€,000
वर्षाला एका यंत्रसाठी विमा हप्ता	32,000
दुकान पर्यवेक्षकाचे मासिक मानधन	्र १५,०००
प्रति यंत्र दुरुस्ती आणि देखभाल खर्च	28,000
एका यंत्रचा वीज वापर प्रति तास १० नग @ रु.०५ प्रति नग	, O 9 %

दुकानात दोन एकसारख्या यंत्र आहेत.

वरील तपशिलांवरून यंत्र तासाच्या दराची गणना करा.

प्र. ०४) (अ) ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षासाठी आर्थिक खात्यानुसार सतीश लिमिटेडचा निव्वळ नफा रुपये ५,००,००० होता. (१० गुण

आर्थिक लेखांचा आणि परिव्यय लेखांच्या आकडेवारीची छाननी केल्यावर खालील तथ्ये समोर आली.

क्र	तपशील रि के हिंदि हैं कि	रक्कम (रु.)
30	परिव्यय खात्यांमध्ये वसूली अंतर्गत प्रशासकीय उपरिपरिव्यय	१४,०००
5,5	आर्थिक खात्यानुसार घसारा जास्त वसूल	30,000
3	आर्थिक खात्यानुसार आगीमुळे नुकसान	20,000
8	आर्थिक खात्यानुसार असामान्य मजुरी आकारले जाते	१,००,०००
5 G	आर्थिक खात्यानुसार आयकर तरतूद	२,००,०००
ધ ્	आर्थिक खात्यानुसार आकारलेल्या मालसाठा मूल्यांमध्ये घसरण झाल्यामुळे तोटा	80,000
6	कारखाना उपरिपरिव्यय खर्च खात्यांमध्ये वसूल केले	30,000
300	गुंतवणुकीवर व्याज	20,000
9	बँक व्याज आर्थिक खात्यानुसार जमा केले	4,000

समायोजन पत्रक तयार करा आणि परिव्ययच्या नोंदीनुसार नफा किंवा तोटा शोधा.

प्र. ०४) (ब) खालील तपशीलांवरून, प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य (फिफो) पद्धतीद्वारे मालसाठ्याची नोंद तयार करा.

(भार पर्श			
तारीख	व्यवहार	नग	दर
०४/०१/२०१४	खरेदी	80	30
१७/०१/२०१४	खरेदी	६०	२८
२०/०१/२०१४	विक्री	५૦	34
२२/०१/२०१४	खरेदी	८०	२९
२५/०१/२०१४	विक्री	८०	33
२८/०१/२०१४	विक्री	२०	38
३०/०१/२०१४	खरेदी	१००	२६
३१/०१/२०१४	विक्री	९०	34
०१ जानेवारी २०१४ रोजी शि	ाल्लक असलेला मालसाठा ५० न	ग @ प्रत्येकी रु.	२५ आहे.

किंवा

प्र.०४) कामगार अ, ब आणि क च्या विशिष्ट महिन्याच्या कमाईची गणना करा तसेच कामगार अ, ब आणि क च्या श्रम परिव्ययची गणना करा आणि प्रत्येक कामासाठी श्रम परिव्ययचे वाटप करा. (20 गुण)

\		4	70	, \/	~ ~ ~	45		7		
	क्र.	तपशील	5	36	60	280	207	अ 🔇	ब	ें क
	9,5	मूळ मजुरी (रु.)		N. N.	45		90	२००	300	800
	3	महागाई भत्ता		S.	Sp.	S	30	40%	40 %	५० %
/	नियोक्	याचे तसेच कर्मचा	ऱ्यांचे भविष्	प निर्वाह नि	धीमध्ये योग	ादान (मुळ	वेतन आणि	। महागाई	भत्ताच्या व	ر %)
X	नियोक्त	याचे तसेच कर्मचा	ऱ्याचे कर्मच	ारी राज्य वि	वेमामध्ये यो	गदान (मुळ	वेतन आपि	ग महागाई	भत्ताच्या	०२ %)
,	, Ĉ	तीन कामगारांना	खालील प्रम	गणात एक	प्त , वाय आ	णि झेड नोव	ग्रन्यांवर नि	युक्त केले	होते. 🔊	Ś.

क्र	्र त	पशील		कार्या	एक्स 🤞	े कार्य व	ाय	कार्य झेड	0
2	कामगार अ		50	२० %	X>	₹0 %		40%	Ď
२	कामगार ब			४० %	S	२० %	2	80 %	
3	कामगार क	3		६० %	X	१० %	8	३० %	

प्र. ०५) अ) आर्थिक लेखाशास्त्र आणि परिव्यय लेखाशास्त्र' मधील फरक सांगा?

(१० गुण)

ब) हॅस्ले आणि रोवनच्या मोबदल्याची वैशिष्ट्ये सांगा?

(१० गुण)

किंवा

प्र. ०५) टिपा लिहा (सहा पैकी कोणतेही चार)

(२० गुण)

- ०१) कामगार उलाढालीची कारणे
- ०२) मालसाठा उलाढाल अनुपात
- ०३) गुन्ट टास्क बोनस योजना
- ०४) प्रत्यक्ष परिव्यय
- ०५) विक्री आणि वितरण उपरिपरिव्यय
- ०६) उपरिपरिव्ययचे वाटप आणि उपरिपरिव्ययचे वाटणी

******